

Euroopa
Komisjon

CASP2022

Koordineeritud tegevus
toodete ohutuse tagamiseks

Riskihindamine
ja juhtimine

Lõpparuanne

Õigus ja
tarbijad

Sisukord

Sisukord	2
Lühendite loetelu	2
Kommenteeritud kokkuvõte	3
1. osa	
1. Riskihindamise ja juhtimise tegevuse ülevaade	4
1.1. Sissejuhatus ja peamised eesmärgid	4
1.2. Ülevaade osalevatest turujärelevalveasutustest	4
2. Põhitegevused ja tulemused	5
2.1. Tegevuse ulatus	5
2.2. Tegevuse lähenemisviis	6
2.3. Lahenduste kindlaks tegemine ning vahendite ja väljundite väljatöötamine	8
3. Järeldused ja soovitused	11
3.1. Üldjäreldused	11
3.2. Soovitused riiklikele ametiasutustele	11
2. osa	
1. Mis on CASP?	12
Rollid ja kohustused	
2. Horisontaalsete tegevuste töökava	13
3. Horisontaalsete tegevustelähenemisviisi ülevaade	14

Lühendite loetelu

OKRAJŠAVA	KIRJELDUS
CASP	Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks
DG JUST	Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat
EK	Euroopa Komisjon
EL	Euroopa Liit
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
HT	Horisontaalne tegevus
IM	Vahepealne kohtumine
KoM	Avakoosolek
LR	Liikmesriik (-riigid)
RAG	Riskihindamise suunised
RAM	Riskihindamine ja juhtimine
Safety Gate	Toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete ELi kiirhoiatussüsteem
TJA	Turujärelevalveasutus

Kommenteeritud kokkuvõte

Eesmärgid

CASP2022 (koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks) projektide eesmärk on hõlbustada koostööd kõigi Euroopa Liidu / Euroopa Majanduspiirkonna turujärelevalveasutuste vahel, et suurendada toodete ohutust Euroopa ühtsel turul. CASP2022 riskihindamise ja juhtimise (RAM) horisontaalne tegevus tugineb varasemale tööle ning selle eesmärk on pakkuda praktilisi vahendeid ja lahendusi uute RAM-probleemide lahendamiseks. Sel aastal keskenduti riskihindamise ja taktikalise riskijuhtimise tõhusate strateegiate loomisele.

Tulemused

- 1. Juhenddokument riskipõhiste otsuste tegemise kohta seoses ohtlike toodete suhtes võetavate sihipäraste täitemeetmetega.** ELi turul tekkivate riskide tuvastamise ja nendega tegelemise viisid.
- 2. Analüüsimetodeid, vahendeid ja andmebaase käsitlev juhenddokument.** Juhenddokument, milles esitatakse vahendeid ja praktilisi nõuandeid TJADEle uute ohtlike toodete ja riskide avastamiseks ja juhtimiseks vajalike analüüsimetodite, vahendite ja andmebaaside kohta.
- 3. Juhtumiuuringute koostamine.** Valik neljast juhtumiuuringust, mis lisatakse ohtlike toodete suhtes võetavate

Järeldused ja soovitused

TJAdel on raske meetmete hulgas prioriteetide seadmisel ja konkreetsetele toodetele keskendumisel tohutu hulga toodete tõttu, mis on ühtsel turul saadaval. Ressursside optimeerimiseks **on oluline strateegiline, riskipõhine lähenemisviis, et suunata jõupingutused toodetele, mis on tarbijate tervise ja ohutuse seisukohalt kõige problemaatilisemad.** See aitab vähendada riske ja ennetada ohutusprobleeme enne, kui need tarbijatele kahju tekitavad, ning tagab TJADE keskendumise kõige pakilisematele probleemidele. Järjekindel turuanalüüs ja riskihindamine on olulised, et TJAD saaksid tõhusalt koostööd teha, ning see on eriti oluline tekkivate riskide käsitlemisel. TJAD peavad rkendama ennetavat lähenemisviisi, et tuvastada tekkivaid suundumusi ja tulevase ohte, edendades tarbijate usaldust ja ausat konkurentsi turul.

Soovitused riiklikele ametiasutustele

- **Ennetage turusuundumusi,** et tuvastada tekkivaid ohtlikke tooteid ja riske enne nende laialdast levikut.
- **Seadke prioriteediks kõige tõhusamad sekkumised,** suunates ressursse riskidele, mis põhjustavad kõige tõenäolisemalt kahju või millel oleks kõige suurem mõju, kui need peaksid ase leidma.
- **Kasutage RAMi jaoks seitsmesammulist lähenemisviisi,** et struktureerida riskide tuvastamist, hindamist ja juhtimist.

1. Riskihindamise ja juhtimise tegevuse ülevaade

1.1. Sissejuhatus ja peamised eesmärgid

TJAde uued turujärelevalvega seotud väljakutsed on tingitud e-kaubanduse kasvust, uute toodete kasutuselevõtust, uute tehnoloogiate kasutamisest ja otsesest impordist väljastpoolt ELi ühtset turgu. Kõik see suurendab keerukust ja kulusid. Nende uute väljakutsetega tegelemiseks on vaja ühist lähenemisviisi, mis hõlmaks suundumuste äratundmist ja ennetavate meetmete võtmist. Koostöö tööstuse, reguleerivate asutuste, tarbijaorganisatsioonide ja TJAde vahel on oluline, et tagada toodete ohutus ja kvaliteet turul.

CASP2022 RAM-tegevus annab **TJAdele suuniseid, et nad saaksid teha teadlikke otsuseid, kasutades riskipõhist otsustamist, juhtumiuuringuid ja analüüsimeetodeid.** Selle strateegilise harjutuse prioriteediks on TJAde keskendumine turule sisenevate toodete suurele hulgale ja võimalikele suurima mõjuga probleemidele, kui need peaksid tekkima, võimaldades neil maksimeerida jõustamise meetmete mõju ja vältida kulukaid riskijuhtimisprotsesse.

2022. aasta RAM-tegevuse eesmärk oli tugineda eelmiste aastate tulemustele ¹.

CASP2019	CASP2020	CASP2021
<ul style="list-style-type: none"> Kuue tootekategooria jaoks mallide väljatöötamine riskihindamise suuniste vahendisse (RAG) üleslaadimiseks Riskihindamise jaoks stsenaariumide väljatöötamine 	<ul style="list-style-type: none"> Seitsme tootekategooria jaoks mallide väljatöötamine Suunised tõenäosuste hindamiseks Suunised, milles sätestatakse usaldusväärse riskijuhtimise põhimõtted 	<ul style="list-style-type: none"> Juhenddokument riskide kohta, mis tekitavad hindamisel kõige suuremaid probleeme (tuginedes TJAde tagasisidele) Juhenddokument riskijuhtimise probleemide lahendamise strateegiate kohta <p><i>Mõlemad juhenddokumendid põhinesid juhtumite lahendamise seminaridel.</i></p>

Tegevus keskendus TJAde strateegilise suutlikkuse tugevdamisele ja nende aitamisele suunata napid organisatsioonilised ressursid kõige tõhusamate sekkumiste suunas. Tegevus aitas TJAde tuvastada potentsiaalselt ohtlikud tooted/sektorid/ettevõtjad ja näitas neile, kuidas neid erinevaid riske tähtsuse järjekorda seada. Tegevusel olid eelkõige järgmised eesmärgid:

- töötada välja seitsmest sammust koosneva lähenemisviisiga ühtne metoodika, kuidas RAMi teostada ja määrata kindlaks valdkonnad, millele keskenduda, lähtudes TJAde vajadustest ja huvidest;
- saada parem ülevaade riiklike TJAde tugevatest külgedest ja probleemidest;
- töötada välja riskipõhiste otsuste tegemise ning analüüsimeetodite, vahendite ja andmebaaside juhenddokumente;
- arutada ja töötada välja juhtumiuuringute kogum, mis põhineb tehnilise eksperdi ja RAM-tegevuses osalevate TJAde eriteadmistel.

1.2. Ülevaade osalevatest turujärelevalveasutustest

Kuuest liikmesriigist osales RAM HAs kokku kuus TJAde, nagu on näidatud allpool.

Tabel 1 - osalevad TJAde

RIIK	TJA
Belgia	Föderaalne majandusala avalik teenistus, kvaliteedi ja ohutuse peadirektooraat
Iirimaa	Konkurentsi- ja tarbijakaitsekomisjon
Küpros	Tööinspektsiooni osakond, töö-, sotsiaalhoolekande- ja sotsiaalkindlustusministeerium
Sloveenia	Sloveenia Vabariigi turuinspektsioon
Soome	Soome ohutus- ja kemikaaliamet (Tukes)
Tšehhi	Tööstus- ja kaubandusministeerium

¹ Nendega saab tutvuda veebilehel [CASP SharePoint](#)

2. Põhitegevused ja tulemused

2.1. Tegevuse ulatus

RAM-tegevuse eesmärk oli sel aastal luua struktureeritud lähenemisviis ja vahendid, et määrata kindlaks **ja juhtida tekkivaid riske** kiiresti arenevate turusuundumuste, uute õigusaktide ja nappide ressursside kontekstis. Tegevuse eesmärk oli ka **ühiste suundumuste** kindlakstegemine ja **meetodite kindlaksmääramine**, mille abil saavad TJAd võtta ettevaatusabinõusid seoses tekkivate riskidega. Tegevuse täiendavaks toetuseks kasutati juhtumiuuringuid ja asjakohaseid andmeid. Üldiselt oli eesmärk arendada või tuvastada järgmist:

- **ekspertsuunised ja tõendid** riskipõhiste otsuste tegemise kohta, et võtta sihipäraseid täitemeeteid ohtlike toodete suhtes;
- **vahendid ja andmebaasid** uute ohtlike toodete ja riskide avastamiseks;
- **analüüsimeetodid**, mida ametiasutused saavad kasutada uute ohtlike toodete ja riskide tõhusaks avastamiseks;
- ühisel riskianalüüsi meetodikal põhinevate kontrollide **võrdlusalusel ja meetodid**;
- **riskiprofiili parameetrid/näitajad** seoses ELi turule sisenevate toodete kontrollimisega.

Määrati kindlaks tegevuse järgmised lepingulised tulemused:

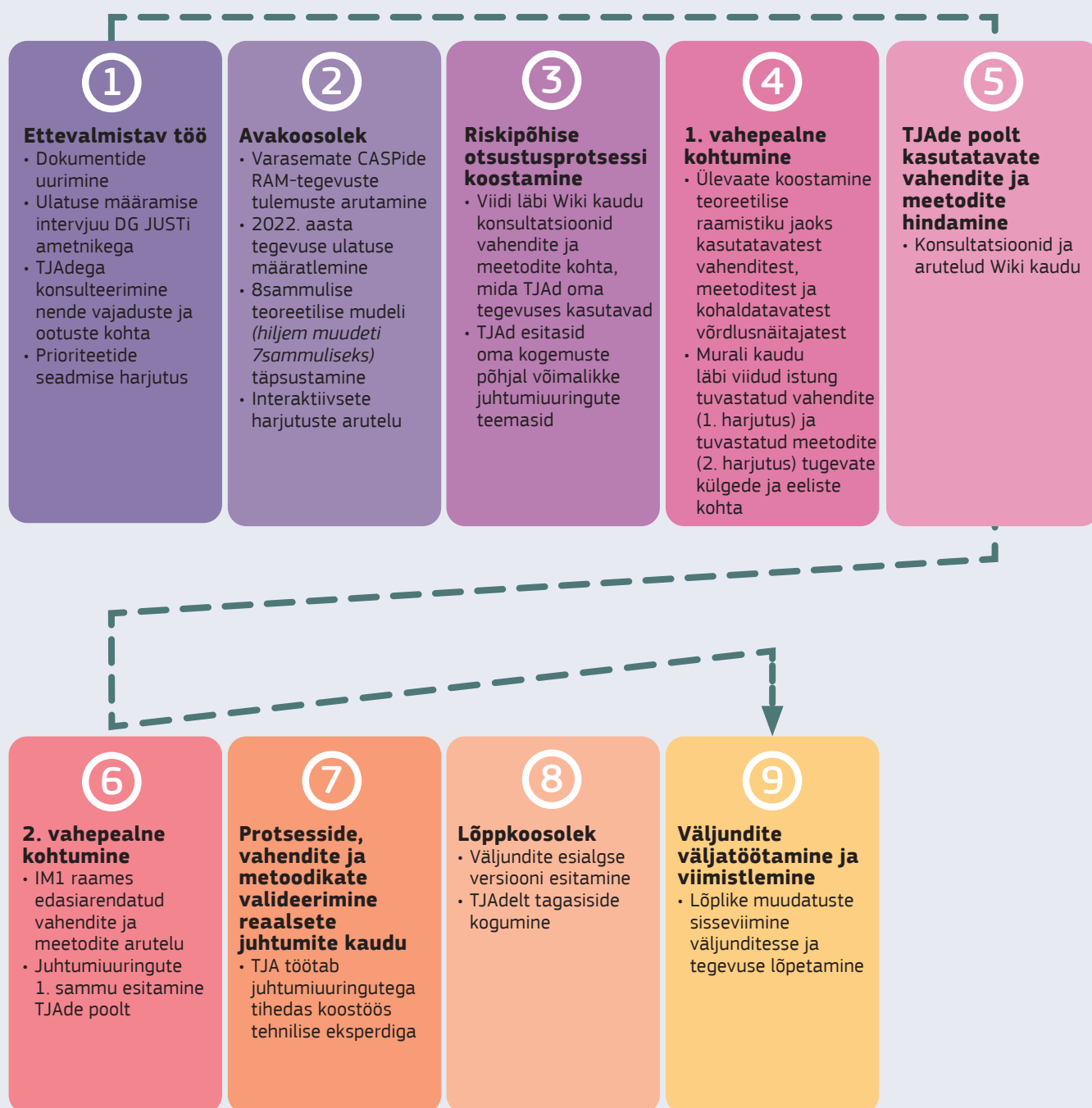
- töötada välja CASP2022 **riskihindamise ja juhtimise juhenddokument, mis käsitleb riskipõhiste otsuste tegemist ohtlike toodete suhtes võetavate sihipärase täitemeetmete kohta**;
- töötada välja CASP2022 **riskihindamise ja juhtimise juhenddokument analüütiliste meetodite, vahendite ja andmebaaside kohta, et avastada uusi ohtlikke tooteid ja riske**;
- töötada välja **juhtumiuuringute kogumik, mis lisatakse ohtlike toodete suhtes võetavate sihipärase täitemeetmete riskipõhise otsustamise juhenddokumendile**.

2.2. Tegevuse lähenemisviis

Juhtumiuuringute ja juhenddokumentide väljatöötamine toimus tihedas koostöös TJAdega, et tagada arutelude kooskõla nende prioriteetide ja vajadustega seoses nii probleemide kui ka võimalike lahendustega. Lähenemisviisi on üksikasjalikult kujutatud alljärgneval joonisel.

Joonis 1 - ülevaade lähenemisviisist

Läbiviidud tööd on kokkuvõtlikult kujutatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2 - CASP2022 RAM-tegevuse kokkuvõte

Enne tegevust

- Projektirühm viis läbi ulatusliku dokumendianalüüsi.
- Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi (DG JUST) ametnikega viidi läbi ulatuse määramise intervjuu.
- Algatati uuring ja prioriteetide seadmise harjutused, et teha kindlaks
  - TJAd pädevus, profiilid, ressursid ja teadmised varasematest RAM-tegevustest;
  - probleemid, ootused ja vajadused;
  - praegused andmeallikad, vahendid ja meetodid, mida TJAd kasutavad RAMi teostamisel.

Avakoosolek

- Arutati varasemate CASP RAM-tegevuste (2019–2021) tulemusi ja määrati täpsemalt kindlaks CASP2022 RAM-tegevuse ulatus.
- Järgnes arutelu selle aasta tegevuse lähenemisviisi täpsustamise üle:
  - tutvustati seitsmesammulist lähenemisviisi ja selle aluseks olevaid suunavaid küsimusi;
  - TJAd hääletasid, mis sammudele tuleb keskenduda. Nad otsustasid keskenduda kahele algus- ja lõpuetapile.
- Selgitati erinevaid interaktiivseid harjutusi.
- Täpsemalt tehti kindlaks TJAd tugevad ja nõrgad küljed.
- Arutati riskide kindlaksmääramise ja prioriteetide seadmise meetodikat.
- Korraldati interaktiivseid istungeid, mis käsitlesid TJAd probleeme, parimaid tavasid ja tagasisidet.

Avakoosoleku ja 1. vahepealse kohtumise vahel

- TJAsid julgustati osalema kahes Wiki kaudu toimivas konsultatsioonis:
  - vahenditest ja meetoditest üks, mida TJAd kasutavad RAM-tegevuses keskse seitsmesammulise lähenemisviisi nelja sammu puhul;
  - teised kutsuvad TJAd esitavad turujärelevalveametniku kogemuste põhjal võimalikke juhtumiuuringute teemasid ja toovad konkreetselt esile peamisi uusi riske. Teises sammus rakendati käsitletud vahendeid, meetodeid ja strateegilisi lähenemisviise valitud juhtumiuuringute suhtes.

1. vahepealne kohtumine

- Meetodika nelja põhisammu tutvustamine, sealhulgas:
  - ülevaade vahenditest ja meetoditest, mida kasutatakse RAMi igas neljas põhietapis;
  - loetelu kohaldatavatest võrdlusnäitajatest, mida saab kasutada;
  - mudeli praktiline esitlemine hõljudlauda juhtumiuuringu abil.
- Interaktiivne istung Murali kaudu, et tuvastada tuvastatud vahendite (1. harjutus) ja tuvastatud meetodite (2. harjutus) puudujäägid / nõrgad küljed, tugevad küljed ja eelised.
- Valitud juhtumiuuringud vastavalt TJAd seisukohtadele:
  - tekkivad riskid, mis väärivad täiendavat tähelepanu;
  - sektorid, kus on suurimad riskid.
- Meetodika/lähenemisviisi täiendav määratlus.
- Lähenemisviisi katsetamise ja rakendamise hõlbustamiseks valiti kolm juhtumiuuringut.
- Valiti töömeetod (kombineeritud lähenemine: riski-, sektori- ja tootepõhine).

1. ja 2. vahepealse kohtumise vahel

- TJAd jagati vastavalt nende huvidele ja eriteadmistele konkreetsetesse rühmadesse ning töövõtja alustas tööd juhtumiuuringutega, avaldades suunised selle kohta, kuidas viia läbi meetodika 1. samm – tururiskide tuvastamine.

2. vahepealne kohtumine

- Esitati koostatud vahendite, meetodite ja võrdlusnäitajate loetelu.
- TJAd tutvustasid metoodika esimese sammu rakendamist oma juhtumiuuringutes.

2. vahepealse kohtumise ja lõppkoosoleku vahel

- Juhtumiuuringute 2.–4. sammu arendamise jätkamine.
- Väljundite esimeste kavandite väljatöötamine.

Lõppkoosolek

- Esitati lähenemisviisi väljundite viimistlemiseks, sealhulgas selgitati üleminekut tekkivate riskide tõhusa riskijuhtimise lähenemisviisi kaheksalt sammult seitsmele.
- TJAd jagasid oma tagasisidet väljundite edasise kasutamise kohta oma organisatsioonides.

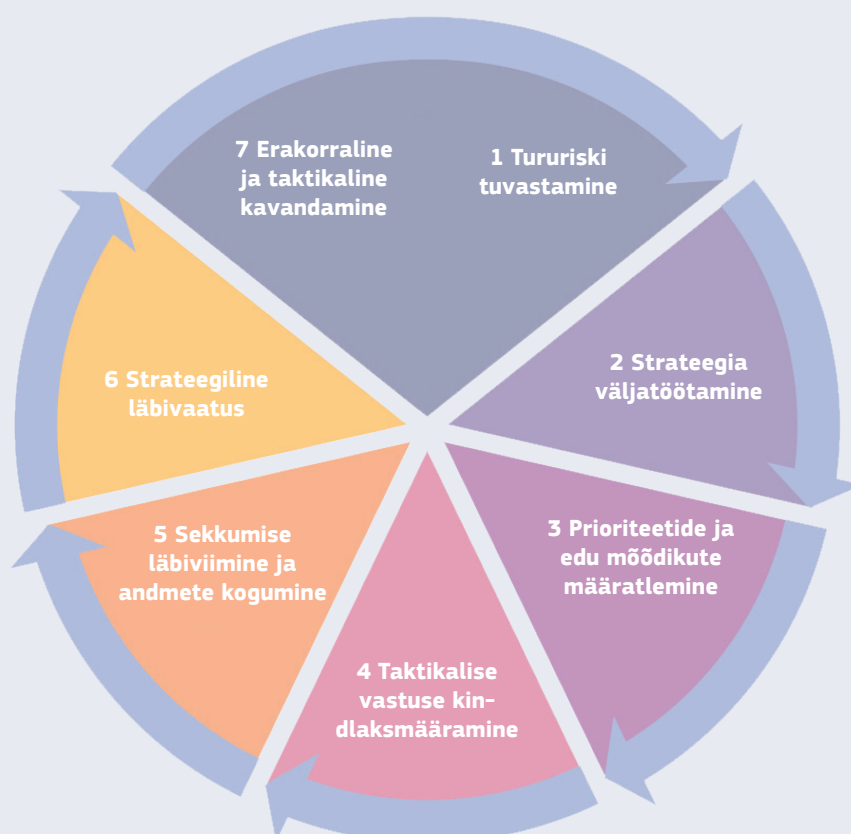
Pärast lõppkoosolekut

- Juhenddokumentide kavandeid ja väljatöötatud juhtumiuuringuid jagati Wiki kaudu.
- TJAdel oli võimalus jagada tagasisidet ja kommentaare väljundite ning tegevuse tulemuste ja järelduste kohta.

2.3. Lahenduste kindlaks tegemine ning vahendite ja väljundite väljatöötamine

Töötati välja **seitsmesammuline lähenemisviis**, mida saab kasutada strateegilise RAMi läbiviimiseks.

Joonis 2 - strateegilise RAMi sammud

Vastavalt TJAd otsusele keskenduti kogu tegevuse jooksul kahele esimesele ja viimasele sammule, kokku neljale. Tehniline ekspert juhendas TJAsid nende nelja sammu läbiviimisel ja juhtumiuuringute jaoks asjakohase teabe kogumisel Wiki kaudu.

SAMM	KIRJELDUS JA SUUNISED
1. Tururiskide tuvastamine	<p>Kuidas tuvastatakse tururiskid ja mis meetodikat saab kasutada? Andmete kättesaadavusest üksi ei piisa. Teadmisteks on vaja andmeid ja selle põhjal saab koostada rakendatavaid elujõuliseid strateegiaid. Kuidas siis andmed teadmisteks muudetakse? Kõigepealt tuleb hinnata andmete väärtust ja usaldusväärsust.</p> <p>Suunised Igale osalejale anti korraldus hinnata oma riigi turul esinevaid riske seoses neile määratud konkreetse tootega ja anda aru mitmete näitajate kohta.</p>
2. Strateegia väljatöötamine	<p>Strateegia on lihtsalt kõrgetasemeline avaldus selle kohta, mida soovitakse saavutada. Oluline strateegiat selgelt määratleda, et saaks kasutada mõõdetavaid meetmeid ja hinnata, kas seatud eesmärgid on saavutatud või mitte.</p> <p>Suunised Teise sammu puhul paluti TJAdel töötada välja strateegiline ja taktikaline vastus tuvastatud riskidega tegelemiseks ning jagada oma teavet projektirühmaga (st kõnealuse riski ja selle võimaliku juhtimise analüüs; strateegilise otsuse tegemiseks vajaliku teabe kogumine prioriteetide ja soovitud tulemuse saavutamiseks vajalike ressursside kohta; võimalikud taktikalised otsused).</p>
3. Prioriteetide ja edu mõõdikute määramine	<p>Kui kõik profiilid on läbi vaadatud ja „prioriteetsed“ profiilid valitud, võetakse need strateegilise kavandamise aluseks. Teabe profiilid on turusektorite, ettevõtjarühmade, üksikute ettevõtjate või tooteliikide võrdlevad riskianalüüsid. Need on aluseks tegevuste võrdlemisele ja tähtsuse järjekorda seadmisel andmepõhise riskianalüüsi alusel. Prioriteetiprofiilide summa moodustab käsitletava probleemi, kuid sisaldab ka meetmeid, mille alusel saab hinnata edu või nurjumist. Teisisõnu, kuidas probleemi „lahendamine“ välja näeb.</p>
4. Taktikalise vastuse kindlaksmääramine	<p>Järgmine samm seisneb taktikalise vastuse võimaluste kindlaksmääramises nende poolt, kes teevad kohapeal turujärelevalvet ja kes tavaliselt kasutavad riskijuhtimistegevuse aluseks olevat standardset kontrollihierariat. Kontrollihieraria näeb ette, et riskijuhtimise esimene samm peaks olema katse kõrvaldada oht (1. samm) ja kui see ei ole võimalik, tuleks seda kontrollida (2. samm). Seda on võimalik saavutada ohtliku osaga kokkupuute vähendamise teel. Kui ohtu ei ole võimalik kõrvaldada ega kontrollida, võib kasutada hoiatusi või juhiseid (3. samm), mis lõppkokkuvõttes mõjutavad riskiga kokkupuudet.</p>
5. Sekkumise läbiviimine ja andmete kogumine	<p>Kui on valitud kõige sobivam taktikaline vastus mis tahes tuvastatud ja prioriteetseks seatud tururiskile, tuleb selle meetme tõhususe kindlaksmääramiseks rakendada mõningaid (kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid) mõõtmisi, mille abil saab kindlaks teha, millises meetme etapis on tuvastatud risk piisavalt ohjatud.</p>
6. Strateegiline läbivaatus	<p>Ka strateegiat on aeg-ajalt vaja läbi vaadata. Kas on seatud õiged eesmärgid? Kas need on saavutatud? Kas taktikaline lähenemine oli õige? Kas mõne teise lähenemisviisiga oleks saanud saavutada samu tulemusi väiksema vaevaga?</p> <p>Suunised Juhtumiuuringute 3. samm seisnes võimaliku strateegilise läbivaatuse ja ümberkujundamise kava väljatöötamises. Pärast 2. sammul (vt eespool) põhinevate taktikaliste sekkumiste rakendamist pidid TJAd tehnilise eksperdi juhendamisel kaaluma riski muutust (kui see on olemas) ja mõõdikuid nende meetmete edukuse või nurjumise kvantifitseerimiseks. Vajaduse korral kohandati strateegilist eesmärki, mõõtmismeetodit või kasutatud taktikat. Taktikaliste sekkumiste lõplik läbivaatus viidi läbi tulevaste strateegiliste hinnangute jaoks.</p>
7. Erakorraline ja taktikaline kavandamine	<p>Kas on tehtud piisavalt ettevalmistusi strateegia kohandamiseks vastavalt kiiresti muutuvatele turusuundumustele? Kas on olemas sobiv erandolukorra kava?</p> <p>Suunised Tehniline ekspert juhendas TJAsid meetodika viimase sammu – kõige tulemuslikuma ja ressursitõhusama lähenemisviisi kindlaksmääramine strateegilise eesmärgi saavutamiseks – läbiviimisel. Tuginedes teoreetilistele stsenaariumidele, mis oluliselt häirivad esialgset turuolukorda ja TJAd esialgseid strateegiaid, pidid TJAd koostama erandolukorra kava ja kohandama oma strateegiat vastavalt sellele.</p>

Selle aasta tegevuse tulemusel töötati välja kolm väljundit.

1. Juhenddokument riskipõhiste otsuste tegemise kohta seoses ohtlike toodete suhtes võetavate sihipäraste täitemeetmetega

Juhenddokument **riskipõhise otsustamise** kohta koosneb peatükkidest, mis käsitlevad riskide ja ohtude eri liike, riskipõhise otsustamise tähtsust sihipärase täitmismeetme jaoks ja tekkivaid riske ELi turul ning viimasest peatükist, mis on koostatud selle aasta tegevuse käigus koostatud juhtumiuuringute analüüsi põhjal (vt tabel 3).

See juhenddokument töötati välja selleks, et võimaldada TJAdel lahendada tuvastatud ühiseid probleeme:

- kiiresti arenevad tootepakkumised vastavalt uutele turusuundumustele;
- uued õigusnõuded;
- napid ressursid.

Erinevalt eelmistest tegevusaastatest oli seekordse väljaande eesmärk tuua esile ühised suundumused ja teha ettepanekuid standarditud meetodite kohta, et TJAd saaksid võtta ühtlustatud ettevaatusabinõusid. Tänavuse tegevuse eripäraks on keskendumine RAMi strateegilisele tasandile.

2. Juhenddokument uute ohtlike toodete ja riskide tuvastamise analüüsimeetodite, vahendite ja andmebaaside kohta

Analüüsimeetodeid, vahendeid ja andmebaase käsitlev juhenddokument koosneb sissejuhatavast peatükist, milles selgitatakse RAMi tähendust, teisest peatükist, milles käsitletakse strateegilise riskihindamise ja juhtimise eri samme, ning

kolmandast peatükist, milles keskendutakse asjakohastest vahenditest, meetoditest ja andmebaasidest neljale nende seitsme sammu jaoks.

Selle eesmärk on pakkuda praktilisi vahendeid TJAdel juhendamiseks, kuidas lahendada praeguseid probleeme, millega on ka varem kokku puutunud, ning tugevdada parimatest tavadest saadud õppetunde.

Tegevuse käigus määrati kindlaks TJAdel olemasolevad tavad ja igapäevased probleemid, et tagada lõplike dokumentide vastavus nende vajadustele. Korraldati harjutusi olemasolevate tavade, võrdlusuuringute, probleemide ja mõjude kohta (tuginedes TJAdel kogemustele nende igapäevases turujärelevalvetöös).

3. Juhtumiuuringute kogumiku koostamine riskide kohta, mis lisatakse ohtlike toodete suhtes võetavate sihipäraste täitemeetmete riskipõhise otsustamise juhenddokumenti

Juhtumiuuringute kogumiku eesmärk on anda TJAdel tegelikust elust pärinevaid näiteid juhenddokumendi teises peatükis esitatud teoreetilise mudeli rakendamiseks, mis käsitleb analüüsimeetodeid, vahendeid ja andmebaase uute ohtlike toodete ja riskide avastamiseks.

Tegevuse käigus töötasid TJAd seitsmesammulise lähenemisiivi rakendamisega seoses tegelike juhtumiuuringutega. TJAd hääletasid peamiste tekkivate riskide ja suurima riskiga sektorite üle ning pakkusid välja konkreetseid tooted, mida võiksid asjakohased juhtumiuuringud käsitleda. Selle tulemusel moodustati allpool tabelis kirjeldatud miniprojektirühmad. Lisaks sellele koostas tehniline ekspert tegevuse lõpus neljanda juhtumiuuringu toodete kohta, mille sisseehitatud tarkvara võidakse häkkida.

Tabel 3 - valitud juhtumiuuringud

	1. JUHTUM	2. JUHTUM	3. JUHTUM	4. JUHTUM
Toode	Lutihoidjad	Neocubes	Nutiseadmed	Nutiseadmed, mille sisseehitatud tarkvara saab häkkida
Sektor	Lapsehooldusvahendid ja mänguvarustus	Mänguasjad (kuigi neid ei turustata sellisena)	Elektriseadmed	Nutikad mänguasjad
Riski tüüp	Lämbumine	Lämbumine; sisemised vigastused	Mehaaniline; ülekuumenemine	Privaatsus; turvalisus
Rühmad	Iirimaa; Soome	Belgia	Sloveenia; Tšehhi; Küpros	Tehniline ekspert ja töövõtja

3. Järeldused ja soovitused

3.1. Üldjäreldused

Toodete ohutuse ja täitmise tagamise meetmete prioriteetide kindlaksmääramine on keeruline ülesanne, sest ühtsel turul kaubeldavaid tooteid on tohtu hulk. Oma ressursside optimeerimiseks ja mõju maksimeerimiseks on oluline, et TJAd võtaksid kasutusele strateegilise riskipõhise lähenemisviisi, mis keskendub kõige prioriteetsematele sekkumistele. Selline lähenemisviis aitab ennetada ohutusprobleeme enne, kui need tarbijatele kahju tekitavad, leevendab tuvastatud riske ja tagab, et TJAd keskenduvad kõige pakilisematele probleemidele. Tõhusaks koostööks ja tekkivate riskide käsitlemiseks on eriti tähtis turu järjepidev analüüs ja riskihindamine. Tarbijate usalduse säilitamiseks ja turul ausa konkurentsi tagamiseks peavad TJAd võtma ennetava seisukoha tekkivate suundumuste ja tulevaste ohtude kindlakstegemisel. Kasutades andme- ja riskipõhist lähenemisviisi, saavad TJAd tagada, et nad võtavad kõige tõhusamaid meetmeid tooteohutuse ja õigluse edendamiseks turul.

3.2. Soovitused riiklikele ametiasutustele

Järgnevad soovitused on tegevuse käigus toimunud arutelude tulemus.

- **Ennetage turusuundumusi.** Turul tähelepanelikult silma peal hoides saavad TJAd avastada uued ohtlikud tooted ja riskid enne nende laialdast levikut. See võimaldab võtta varakult meetmeid nende probleemide lahendamiseks, mis võib ennetada kahju tarbijatele ja vältida negatiivseid tagajärgi.
- **Seadke kõige tõhusamad sekkumised prioriteetseks.** Kui võimalikud riskid on kindlaks tehtud, on oluline seada prioriteetseks kõige tõhusamad sekkumised ja meetmed, mis on nende kõrvaldamiseks kättesaadavad. See tähendab, et ressursid tuleb suunata riskidele, mis kõige tõenäolisemalt võivad kahju tekitada või millel oleks kõige suurem mõju, kui need peaksid tekkima.
- **Kasutage riskide hindamiseks ja juhtimiseks seitsmesammulist lähenemisviisi.** See pakub struktureeritud lähenemisviisi riskide tuvastamiseks, hindamiseks ja juhtimiseks. Järgides ranget ja tõenduspõhist protsessi, saavad TJAd tagada, et nende riskijuhtimise jõupingutused on hästi informeeritud ja tõhusad.
- **TJAd peaksid tegema tihedat koostööd teiste asutustega.** TJAdel on tooteohutuse tagamisel otsustav roll. Tulemuslikkuse ja tõhususe edendamiseks on oluline, et nad teeksid tihedat koostööd teiste asjaomaste asutustega, näiteks turuasutuste, politsei ja tolliasutustega.

1. Mis on CASP?

Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks võimaldab Euroopa Liidu / Euroopa Majanduspiirkonna riikide turujärelevalveasutustel teha koostööd ja suurendada ühtsele turule lastud toodete ohutust.

CASP2022 hõlmab nelja horisontaalset tegevust ja kuut tootepõhist tegevust.

Horisontaalsed tegevused pakuvad turujärelevalveasutustele foorumit ideede ja parimate tavade vahetamiseks. Tehnilise eksperdi juhendamisel töötavad nad välja ühised lähenemisviisid, menetlused ja praktilised vahendid turujärelevalveks.

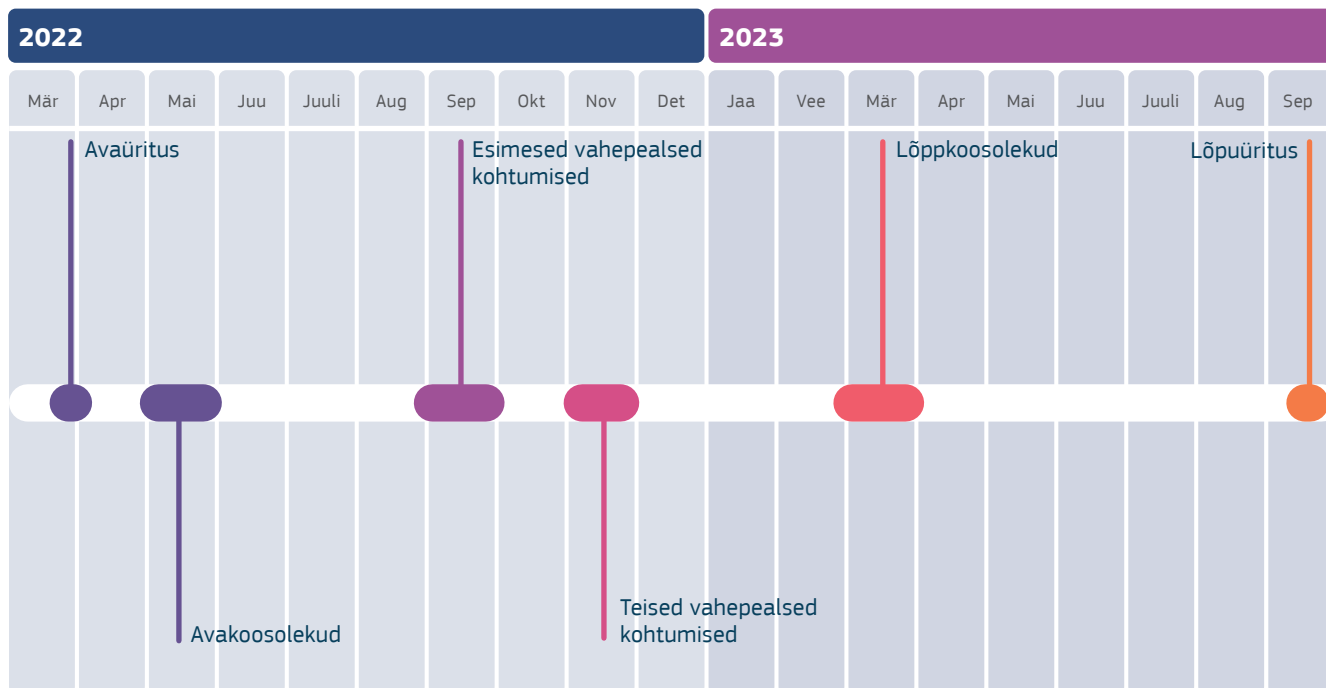
Tootepõhiste tegevustega katsetatakse eri liiki tooteid, mis võivad tarbijatele ohtu kujutada. Asjaomased turujärelevalveasutused valivad tooted välja ja koguvad need kokku ning neid uuritakse ühiselt kokkulepitul katsekava alusel.

Rollid ja kohustused

2. Horisontaalsete tegevuste töökava

Kommunikatsioonikava väljatöötamine.		Teavitustegevus (sisekommunikatsioon Wikis, väliskommunikatsiooni materjalide koostamine).	
LOOMINE	VÄLITÖÖD	ARUANDLUS	VÄLISKOMMUNIKATSIOON
Dokumentide uurimine	Täiendavad uuringud avakoosolekutel määratletud teemadel	Lõppkoosolekud – lõpptulemuste tutvustamine	Teavituskampaania käivitamine
Esialgsete järelduste tegemine	Tegevuste lähenemisiiside lõplik kinnitamine	Saadud kogemuste valideerimine ja arutelu	
Eesmärkide täpsustamine	Vahepealsete kohtumiste korraldamine, sisendite integreerimine	Lõpparuannete koostamine	
Avakoosolekud – lähenemisiiside täpsustamine	Töö-/juhenddokumentide viimistlemine ja teadmiste jagamise vahendite koostamine	Levitamine	Mõju hindamine

3. Horisontaalsete tegevuste lähenemisviisi ülevaade

0

CASPI eelne protsess

- Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat viis läbi prioriteetide seadmise, et valida välja turujärelevalveasutustele ühist huvi pakkuvad teemad.
- CASP2022 horisontaalsed tegevused valiti välja õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi korraldatud konsultatsiooni käigus, mis kajastab praegust huvi veebituru järelevalve, riskihindamismeetodite, kommunikatsioonivõimendi ja tänavaturgude vastu.

1

Andmete kogumine ja analüüs

- Kasutades erinevaid vahendeid, nagu küsitlused, intervjuud ja dokumentide uurimine, kogus töövõtja vajaliku taustateabe.
- Tulemusi analüüsiti, et teha kindlaks vajadused, lüngad ja probleemid.
- Projekti eesmärged ja töökava täpsustati veel ning jagati sisemiselt Wiki platvormil koos esialgse uurimistöö tulemustega.

2

Avakoosolekud

- Osalevad turujärelevalveasutused arutasid eesmärged ja tulemusi iga horisontaalse tegevuse avakoosolekul.
- Dokumentide uurimise ja andmete kogumise tulemuste põhjal täpsustati veel lähenemisviisi.
- Pärast koosolekut jagati töödokumente Wiki platvormil, kus turujärelevalveasutustel oli võimalus arvamus vahetada.

3

Vahepealsed kohtumised

- Kahel vahepealsel kohtumisel tutvustati iga tegevuse edenemist ja turujärelevalveasutused koostasid asjaomase valdkonna eksperdi abil erinevaid juhenddokumente.
- Teema keerukuse tõttu toimus kolmas vahepealne kohtumine, kus käsitleti veebituru järelevalvet.

4

Järeldused, soovitused ja aruandlus

- Lõppkoosolekul kinnitasid turujärelevalveasutused asjaomaste dokumentide lõpliku versiooni ning arutasid iga horisontaalse tegevuse käigus saadud kogemusi ja võimalikke seisukohti.
- Kõigile ametiasutustele pakutakse töö-/juhenddokumente ja muid teadmiste jagamise vahendeid, et aidata õpitut praktikas rakendada.

5

Väliskommunikatsioon

Lõpuüritusel alustati välissuhtlustegevust, mis tähendas 2–3 nädalat kestva üleeuroopalise teabekampaania algust.

Töövahendid

Lõpparuanded koostatakse iga horisontaalse tegevuse ja CASP2022 projekti kohta tervikuna. Need on kättesaadavad kõigis ELi ametlikes keeltes ning norra ja islandi keeles ning neid on levitatud kõikidele turujärelevalveasutustele.

Kanalid

Teabematerjali levitatakse järgnevaid kanaleid kasutades:

- [Euroopa Komisjoni CASP veebisait](#);
- turujärelevalveasutuste riiklikud sidekanalid;
- asjaomane ajakirjandus ja muud sidusrühmad.

EUROOPA KOMISJON

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopa Komisjon ei vastuta taaskasutamisest tulenevate võimalike tagajärgede eest.

© Euroopa Liit, 2023

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 Internationali (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleda luba otse õiguste omajalt.

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:
https://europa.eu/european-union/index_et

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03601-3 doi: 10.2838/590071 DS-09-23-227-ET-N